

Ändtarmsöppning

En analfissur är en liten spricka i ändtarmens öppning. Den gör ont och det kan komma blod från sprickan när du bajsar. Du kan använda receptfria smärtstillande läkemedel. Ibland kan du behöva söka vård och få annan behandling.

Både vuxna och barn kan få sprickor i ändtarmens öppning.

Detta kan vara symtom på en spricka i ändtarmens öppning:

- Det gör mycket ont att bajsa.
- Det kommer blod när du bajsar. Blodet kan synas både på bajset och på pappret du har torkat dig med.
- Det gör ofta ont i ändtarmens öppning en lång stund efter att du har bajsat.

Du kan också ha blod i avföringen av andra anledningar.

En spricka i ändtarmens öppning beror ofta på förstoppning. Läs om <u>förstoppning hos vuxna</u> och <u>förstoppning hos barn</u>.

Sprickan kan också bero på någon tarmsjukdom, till exempelCrohns sjukdom eller ulcerös kolit.

Det är viktigt att bajsa även om det gör ont. Om du inte bajsar när du behöver göra det är det lätt att du får förstoppning. Då kan sprickan i ändtarmens öppning bli värre.

Runt om ändtarmens öppning finns en muskel. När du får ont av en spricka blir muskeln mer spänd. Då blir blodcirkulationen sämre i huden vid ändtarmsöppningen. Det gör det svårare för sprickan att läka.

Du kan också få en inflammation runt sprickan och en liten hudflik kan bildas på utsidan av ändtarmens öppning.

Sprickan läker oftast inom sex veckor.

Du kan också göra en del själv för att minska smärtan och göra det lättare för sprickan att läka.

Det kan vara skönt att ta ett varmt bad. Det varma vattnet hjälper muskeln runt öppningen att slappna av.

Undvik att tvätta dig för ofta med tvål runt ändtarmens öppning. Använd mild tvål eller tvättolja. Tvätta dig inte mer än vad som behövs för att bli ren.

Det är bra om ditt bajs är mjukt. Då blir det lättare att bajsa och sprickan läker snabbare. Det finns en del du kan göra för att undvika förstoppning.

Läs om förstoppning hos vuxna och förstoppning hos barn.

Det finns olika typer av receptfria smärtstillande salvor som du kan använda. Smörj ändtarmens öppning både före och efter att du har bajsat.

Du kan också använda receptfria smärtstillande stolpiller som förs in i ändtarmen. Ofta hjälper salvor mothemorrojder, oavsett varför du har ont i ändtarmen.

Fråga apotekspersonalen om råd så att du får det som passar för just dina besvär.

Kontakta en vårdcentral om något av följande stämmer in på dig:

- Du har ont i ändtarmens öppning och receptfria läkemedel hjälper inte.
- Du har blod i bajset för första gången.

Många mottagningar kan du kontakta genom attlogga in.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u>. Då får du hjälp med att bedöma dina symtom och råd om vad du kan göra själv.

Du får berätta om dina symtom för en läkare. Sedan undersöker läkaren din ändtarmsöppning och känner försiktigt en liten bit in i den nedersta delen av ändtarmen.

Läkaren kan också behöva undersöka ändtarmen med hjälp av ett så kallat proktoskop eller ettrektoskop.

Du kan behöva annan behandling än den du har gjort själv om du har stora besvär eller om sprickan inte läker.

Du kan till exempel få recept på salvor och andra läkemedel som gör att muskeln runt ändtarmens öppning slappnar av.

Besvären kan minska med hjälp en behandling som kallas PTNS. Du får behandlingen genom en nerv som går längs med insidan av benet från foten upp till nerver som finns i korsbenet och bäckenbotten.

Behandlingen gör att svullnaden minskar. Dessutom läker analfissuren snabbare eftersom blodflödet ökar.

Under behandlingen får du sitta på en brits. En sjuksköterska för in en speciell nål en liten bit in i huden ovanför fotknölen. Nålen är kopplad till en apparat som ger elektriska impulser. Behandlingen tar ungefär 30 minuter.

Det gör inte ont att få behandlingen. En del tycker att det är obehagligt med nålen.

De flesta personer behöver tio behandlingar innan fissuren har läkt.

Din fot kan pirra eller domna en halvtimme efter behandlingen.

Du kan få en remiss till en specialist i kirurgi om sprickan inte läker eller om du har mycket svåra besvär.

Kirurgen kan ge dig en injektion med botox som gör att muskeln runt ändtarmens öppning slappnar av.

Du kan också behöva en operation för att sprickan ska läka ordentligt.

Du kan <u>söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning</u>du vill i hela landet. Ibland krävs det <u>remiss</u> till den öppna specialiserade vården.

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du<u>förstå informationen</u> som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och <u>hur länge du kan behöva vänta på vård</u>.

Även barn ska få vara delaktiga i sin vård. Ju äldre barnet är desto viktigare är det.

Du har möjlighet att <u>få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska</u>. Du har också <u>möjlighet att få hjälp av en tolk om du till exempel har en hörselnedsättning</u>.

Bölder och fistlar runt ändtarmsöppningen Hemorrojder Klåda i ändtarmsöppningen Smärta i ändtarmsöppningen

Senast uppdaterad:

2023-04-26

Redaktör:

Jenny Magnusson Österberg, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Katrin Hint, läkare, specialist i allmänmedicin och kirurgi, Stockholm

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

1	
Behandling av personuppgifter	
Hantering av kakor	
Inställningar för kakor	
1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>	